

URZĄD GMINY STARA KAMIENICA
Wpłynęło dn. **12 MAR. 2021**
Nr podpis *[signature]*

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Kamienicka 11
58-512 Stara Kamienica
tel. 75/ 75-14-652, 75/75-14-225, 75/75-14-314, e-mail gops@starakamienica.pl

Sprawozdanie

z działalności

***Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Starej Kamienicy za rok 2020***

Marzec 2021

1. Podstawy prawne działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy jest jednostką organizacyjną gminy Stara Kamienica, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej.

Realizując zadania Ośrodek działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
2. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
3. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
4. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
6. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
7. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
8. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. , o systemie ubezpieczeń społecznych.
9. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.
10. Ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy -prawo energetyczne oraz niektórych ustaw.
11. Ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty.
12. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
13. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
14. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
15. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
16. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
17. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
18. Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy.
19. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start".

2. Struktura organizacyjna i kadrowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej została określona w Regulaminie Organizacyjnym z uwzględnieniem stanowisk i podległości służbowych.

Na dzień 01.01.2021 r. wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Tabela nr 1

Stanowisko	Ilość osób	Wymiar etatu
Kierownik	1	1
Pracownik socjalny /specjalista pracy socjalnej /starszy specjalista pracy socjalnej/koordynator/	3	3
Asystent rodziny	1	1
Podinspektor ds. świadczeń rodzinnych, wychowawczych, alimentacyjnych, stypendialnych, dodatków mieszkaniowych	2	2
Główny księgowy	1	1
	8	8

Ponadto Ośrodek zatrudniał na umowę zlecenie terapeutę uzależnień, psychologa, prawnika oraz 4 osoby do prowadzenia usług opiekuńczych, 2 pedagogów prowadzących zajęcia profilaktyczne przy szkołach w Wojcieszycach i Kopańcu, trenera zapasów, osobę sprzątającą.

Kadra Ośrodka podnosiła kwalifikacje uczestnicząc w kursach i szkoleniach odpłatnych oraz nieodpłatnych w ramach projektów.

3. Klienci Ośrodka

Na ogólną liczbę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie z tytułu:

- 1) pomocy społecznej
- 2) asystenta rodziny
- 3) stypendiów szkolnych
- 4) dodatków mieszkaniowych
- 5) świadczeń rodzinnych
- 6) funduszu alimentacyjnego
- 7) świadczeń wychowawczych
- 8) profilaktyki uzależnień
- 9) pozostałych świadczeń (świadczenia: zdrowotne, interwencyjne, praca socjalna).
- 10) programu 300+.

Według stanu na 31.12.2020 r. Gminę Stara Kamienica zamieszkiwało **5068 mieszkańców**.

W 2020 r. system pomocy społecznej (bez świadczeń rodzinnych, wychowawczych, alimentacyjnych, stypendialnych) objął wsparciem 153 rodzin, 312 osób w rodzin. Analizując liczbę osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej do liczby mieszkańców, przyjąć należy, iż wsparciem zostało objętych **6,16 %** społeczności lokalnej.

Ośrodek wydał łącznie 1512 decyzji administracyjnych, oraz informacji o przyznaniu świadczeń w tym:

310	świadczeń rodzinnych;
74	świadczeń wychowawczych;
44	funduszu alimentacyjnego;
19	stypendiów szkolnych;
196	zasiłków okresowych;
39	zasiłków stałych;
137	zasiłków celowych i specjalnych;
2	celowych - klęski żywiołowe;
225	zasiłków celowych na dożywianie;
0	skierowań do dps;
5	usług opiekuńczych;
7	ustalających prawo do ubezpieczenia zdrowotnego;
36	dożywiania w szkole;
0	pogrzebu,
418	informacji o przyznaniu 300+.

Wydano 6 decyzji odmownych, co stanowi 0,39 % ogółu wydanych decyzji. Odmowy świadczeń nie wynikały z braku środków, ale spowodowane były niespełnieniem kryteriów ustawowych (przekroczenie kryterium dochodowego lub braku przesłanek do udzielenia pomocy).

4. Realizacja świadczeń pomocy społecznej oraz wsparcie rodziny i pieczy zastępczej

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie przezwyciężenia przez osoby i rodziny w trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne cele, zasoby i możliwości. Wspiera je w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy, które obejmują w szczególności:

1. analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenie pomocy społecznej,
2. przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
3. pobudzanie społecznej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb osób i rodzin,
4. pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w środowisku oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Pomoc społeczna udzielana jest jeśli spełnione są dwie przesłanki: wystąpienie trudnej sytuacji życiowej i niemożliwość jej samodzielnego przezwyciężenia biorąc w szczególności pod uwagę przesłanki wynikające z art. 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
12. trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
13. alkoholizmu i narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Od października 2019 r. obowiązuje podwyższone kryterium dochodowe zgodnie z którym prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza **701 zł**,
2. osobie w rodzinie, w której dochód nie przekracza kwoty **528 zł**,
3. w rodzinach rolniczych przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości **308 zł**.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż występujące w Gminie Stara Kamienica problemy najczęściej związane są z ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, co znajduje odzwierciedlenie w ilości osób/rodzin korzystających z różnych form pomocy materialnej.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy w 2020 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	37	71
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	58
Bezrobocie	74	189
Niepełnosprawność	57	85
Długotrwała lub nagła choroba	39	50
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego w tym:	19	68
- rodziny niepełne	13	41
- rodziny wielodzietne	7	35
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0

Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczba osób i rodzin się nie sumuje

Tabela nr 3. Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy finansowanych ze środków publicznych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba osób w rodzinie
Zasiłki stałe	39	50
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	7	X

Zasiłki okresowe przyznawane z tytułu:	67	143
▪ bezrobocia	50	112
▪ długotrwałej choroby	5	5
▪ niepełnosprawności	5	5
Posiłek - dla dzieci w szkołach, przedszkolach, ośrodkach	60	145
Zasiłki celowe (kłęski żywiolowe)	2	8

Pomoc ze środków własnych

Usługi opiekuńcze	5	5
Zasiłki celowe i celowe specjalne	121	219
Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	2	x
Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	14	x

Pomoc świadczona przez Ośrodek to nie tylko wsparcie rzeczowe i finansowe, ale również zapewnienie opieki osobom, które ze względu na stan zdrowia samodzielnie nie mogą należycie funkcjonować w środowisku lub z uwagi na sytuację rodzinną są tej opieki pozbawione. W 2020 r. Ośrodek finansował pobyt w placówkach całodobowego pobytu DPS - dla 2 osób. Miesięczna kwota dopłaty (grudzień 2020) wyniosła 4969,66 zł. Roczny koszt wyniósł - 63207,02 zł.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Są to wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnym domu dziecka lub w rodzinie zastępczej lub średnio miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka albo środki finansowe na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tych placówek. Obecnie w systemie pieczy zastępczej i placówkach przebywa 11 dzieci (w roku 2020 dwoje dzieci zostało adoptowanych, jedno opuściło rodzinę zastępczą z uwagi na zakończenie nauki w szkole). Jednocześnie odebrano z rodzin 2 dzieci, jedno umieszczono w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, drugie w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Szklarskiej Porębie.

Miesięczny koszt (grudzień 2020) pobytu dzieci w placówkach wynosi 9678 zł a w pieczy zastępczej 2162,40 zł. Roczny koszt w roku 2020 wyniósł: 135989,98 zł.

Dla 5 *osób świadczone były usługi opiekuńcze* w miejscu zamieszkania. Liczba osób korzystających z tej formy wsparcia – opieki w miejscu zamieszkania oraz opieki instytucjonalnej będzie wzrastać. W większości są to osoby samotne biologicznie lub społecznie (pomimo bycia w rodzinie brak jest zainteresowania i kontaktu ze strony najbliższych). Problemem była jednak konieczność ponoszenia odpłatności w przypadku gdy dochód osoby samotnie gospodarującej przekracza kryterium dochodowe.

Z tego powodu od 01.01.2019 r. osobom o najniższych dochodach obniżono Uchwałą Nr LI.324.2019 Rady Gminy Stara Kamienica z dnia 28 września 2019 r. kwotę odpłatności do 1%. Obecnie osoba, której dochód mieści się w przedziale od 100%– do 200% kryterium dochodowego (701 zł do 1402 zł) ponosi odpłatność na poziomie 1 % całkowitego koszt świadczenia usługi. Zapis pozwoli zwiększyć ilość godzin usług opiekuńczych w rodzinach o najniższych dochodach, przez co Gmina uniknie konieczności kierowania osoby wymagającej opieki do Domu Pomocy Społecznej, w którym koszt pobytu wynosi średnio 3800- 4500 zł miesięcznie.

Ośrodek realizował również wieloletni program rządowy „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” w zakresie dożywiania dzieci w szkołach oraz zapewnienie posiłku osobom/rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej. Kryterium dochodowe uprawniające do skorzystania ze wsparcia wynosi 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (kryterium dochodowe dla osoby samotnej wynosi 701 zł oraz 150% -1051,50 zł , a dla rodziny 528 zł a 150 % - 792 zł)

W ramach programu dzieci ze szkół i przedszkoli na terenie gminy oraz dzieci i młodzież ucząca się w szkołach oraz ośrodkach szkolno-wychowawczych poza terenem gminy, mogła spożywać ciepły posiłek – obiad.

Tabela nr 4. Pomoc przyznana w ramach Programu

Rodzaj świadczenia	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin
Dożywianie dzieci w szkołach	60	39
Zasiłek na dożywianie	171	90

5. Wspieraj seniora.

W związku z sytuacją epidemiczną Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy przystąpił do programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na 2020 r. „Wspieraj Seniora”.

Samotni seniorzy mogli zgłaszać potrzebę wsparcia w formie np. zakupów do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy. Pomoc polegała przede wszystkim na dostarczeniu osobom starszym zakupów, zgodnie ze wskazanym zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Koszty zakupów pokrywał senior.

W roku 2020 pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej udzieliли pomocy 23 seniorom. Ponadto przed świętami Wielkanocnymi i Bożonarodzeniowymi dostarczono Seniorom paczki żywnościowe.

6. Wsparcie osób będących na kwarantannie.

Wykaz osób będących na kwarantannie były dostarczane do tut. Ośrodka przez policję oraz sanepid. Rolą Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy było skontaktowanie się z osobami przebywającymi na kwarantannie i ustalenie czy są w stanie zabezpieczyć się w niezbędne do życia artykuły. Jeżeli osoba będąca na kwarantannie poinformowała pracownika o braku możliwości zorganizowania pożywienia, pracownicy sporządzali listę zakupów i dostarczali je osobom potrzebującym. Za zakupy płaciła osoba zainteresowana. Jeżeli osoba będąca na kwarantannie lub izolacji, spełniała kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej, przekazywano jej również bezpłatnie produkty żywnościowe z Banku Żywności. Produkty były dostarczane przez Ochotniczą Straż Pożarną bezpośrednio do Ośrodka Pomocy Społecznej a następnie pracownicy przekazywali je osobom potrzebującym.

7. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- 2) świadczenia opiekuńcze,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.
- 4) świadczenie rodzicielskie

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłki przysługuje: rodzicom lub opiekunom osoby uczącej się, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 674 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności - dochód nie przekraczający 764 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- a. z tytułu urodzenia dziecka,
- b. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- c. samotnego wychowywania dziecka,
- d. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- e. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- f. rozpoczęcia roku szkolnego,
- g. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Do świadczeń opiekuńczych zaliczamy:

- a. zasiłek pielęgnacyjny,
- b. specjalny zasiłek opiekuńczy,
- c. świadczenie pielęgnacyjne,

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazowa zapomoga przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu przysługuje jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1922 zł

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje dziecku niepełnosprawnemu, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 r.ż., jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobie która ukończyła 75 lat.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, jeżeli rezygnuje z pracy zarobkowej aby sprawować opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Tabela nr 5. Rodzaje świadczeń przyznawane w zakresie świadczeń rodzinnych:

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne z dodatkami:	384	4534
Zasiłki rodzinne	150	2947
<i>Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:</i>	x	x
urodzenie dziecka	8	8
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	5	50
samotnego wychowywania dziecka	9	90
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	22	277
rozpoczęcia roku szkolnego	104	248
dodatek dojazdu do szkoły	56	427
Dodatek na zamieszkanie w internacie	2	16
wychowaniem dziecka w rodzinie wielodzietnej	28	471
Zasiłki pielęgnacyjne	158	1800
Świadczenia pielęgnacyjne	39	421
Specjalny zasiłek opiekuńczy	2	15
Zasiłek dla opiekuna	0	0
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	26	26

Ponadto odprowadzane były składki zdrowotne za osoby, którym ustalono uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego, oraz zasiłku dla opiekuna.

Tabela nr 6. Ilość wypłaconych składek

Rodzaj składki	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	27	274
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	18	169

8. Fundusz alimentacyjny

Fundusz alimentacyjny zastąpił dotychczas obowiązującą zaliczkę alimentacyjną i stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa, wspierając osoby w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów.

Przysługuje do ukończenia 18 roku życia lub w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 r.ż., w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności- bezterminowo. Przysługuje jeśli dochód w rodzinie nie przekracza **1000 zł** na osobę (do października 2020 r. - 800 zł na osobę).

Tabela nr 7. Świadczenia wypłacone w 2020 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń
Wypłacone świadczenia alimentacyjne	40	533
Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkałych gminą Stara Kamienica	38	

9. Program Rodzina 500 plus

W 2015 r. została rozpoczęta procedura dotycząca wsparcia rodzin w wychowaniu dzieci, która ostatecznie weszła w życie w 2016 r. z realizacją od kwietnia. Program ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Świadczenie wynosi 500 zł miesięcznie i przysługuje do ukończenia 18 roku życia na każde dziecko, bez względu na osiągnięte dochody rodziny.

Tabela nr 8. Liczba wniosków złożonych w ramach Programu Rodzina 500 +

Liczba wniosków ogółem:	<u>53</u>
Liczba dzieci otrzymujących świadczenie	<u>802</u>

W 2020 roku, wyjątkowo, świadczeniobiorcy nie musieli składać wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, gdyż w roku 2019 ustalono prawo do dnia 31.05.2021 r.

Od roku 2021 r. należy corocznie odnawiać prawo do zasiłku 500+. Nowy okres zasiłkowy rozpoczyna się od 01.06.2021 r. o kończy 31.05.2022 r.

10. Dodatki mieszkaniowe

Podstawowe wymogi uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego, które należy spełnić to:

- posiadać tytuł prawny do zajmowanego lokalu,
 - dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie może przekraczać:

- 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym
- 125% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokość dodatku stanowi różnicę pomiędzy wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu, a kwotą jaką powinna opłacać osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów. Dodatek przyznawany jest na okresy 6 - miesięczne.

Tabela nr 9. Dodatki mieszkaniowe przyznane użytkownikom mieszkań w poszczególnych zasobach mieszkaniowych

Mieszkania w zasobie:	Liczba świadczeń dodatków mieszkaniowych
gminnym	60
spółdzielczym	-
wspólnot mieszkaniowych	29
prywatnym	9
innym	-
RAZEM	98

Łącznie 10 rodzin z terenu gminy Stara Kamienica, otrzymało dodatek mieszkaniowy.

11. Stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń/słuchacz znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- uczniom szkół niepublicznych nie posiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Miesięczny dochód uprawniający do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego **nie może być większy niż 528 zł netto na osobę w rodzinie ucznia.**

Tabela nr 10. Stypendia szkolne

Ilość rodzin, która otrzymała stypendia	31
Ilość wypłaconych świadczeń	228
Ilość przyznanych zasiłków szkolnych	2

12. Program Dobry Start 300+.

Rządowy program „Dobry Start” został wprowadzony 1 czerwca 2019 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia.

Tabela nr 11. Dobry Start

Liczba złożonych wniosków na 300+	420
Ilość wypłaconych świadczeń	578
Ilość decyzji odmownych	0

13. Profilaktyka uzależnień.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy, samorząd gminny **jest zobowiązany do:**

prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. **W celu realizacji programu ustawa o wychowaniu w trzeźwości zagwarantowała środki finansowe, które pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki te mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację gminnego programu, który jest corocznie uchwalany przez Radę Gminy.**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W ramach w/w zadań prowadzony jest Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie, a także dla wszystkich osób potrzebujących pomocy.

CEL DZIAŁALNOŚCI:

Oferta punktu konsultacyjnego jest interdyscyplinarna, a zadaniem pracującej tam osoby jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci).

ZADANIA PUNKTU KONSULTACYJNEGO

Punkt Konsultacyjny nie jest placówką medyczną, w związku z czym nie prowadzi leczenia. Leczenie osób uzależnionych od alkoholu mogą prowadzić tylko podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne (w tym dzienne).

Placówkami leczenia uzależnienia od alkoholu są: poradnie terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, poradnie leczenia uzależnień, całodobowe oddziały terapii uzależnienia od alkoholu, całodobowe oddziały leczenia uzależnień, dzienne oddziały terapii uzależnienia od alkoholu, dzienne oddziały leczenia uzależnień, oddziały leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych oraz hostele dla osób uzależnionych od alkoholu.

Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest wstępne rozeznanie problemów klienta oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług. Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
- Udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy.
- Motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego.
- Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego.
- Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupie zabezpieczenia abstynencji;
- Udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
- Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.
- Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- Inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny,
- Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w kryzysie,
- Konsultacje dla osób i rodzin z różnymi problemami życiowymi, osób będących w kryzysie, depresji, osób po próbach samobójczych, młodzieży i dzieci.
- Wsparcie osób odizolowanym oraz zamkniętym w domach w wyniku pandemii,
- Mediacje,
- Prowadzenie grup wsparcia,
- Pomoc prawna (pisanie pozwów o alimenty i rozwodowych, innych pism urzędowych, rozwiązywanie problemów prawnych),
- Informowanie Sądu Rejonowego o konieczności ingerencji w rodzinę.

Klientami punktu są nie tylko osoby uzależnione. Korzystają z niego osoby z depresją, anoreksją, bulimią, niską samooceną, dzieci z ADHD, zespołem Aspergera, osoby mające problemy prawne, osoby , które nie radziły sobie z izolacją, ofiary hejtu itp. Od stycznia 2021 r. zatrudniono pedagoga, z uwagi na narastające problemy z najmłodszymi. W ramach tego zadania rozpoczęto między innymi terapię najmłodszych urzadzeniem Biofeedback.

Terapeuta uzależnień pracujący w Punkcie posiada kwalifikacje:

- terapeuty zaburzeń zachowań adolescentów i osób dorosłych,
- mediatora,
- ukończone przy Instytucie Psychologii Zdrowia: Studium Terapii Uzależnień dla instruktorów terapii uzależnień, Studium Pomocy Psychologicznej, Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szereg innych szkoleń i kursów.

Dodatkowo w punkcie konsultacyjnym pełni dyżur psycholog (dwa razy w miesiącu ,w poniedziałki w godzinach od 17.00 do 20.00). Od stycznia 2019 r. dyżury raz w tygodniu (poniedziałek) pełni również prawnik.

Ponadto od poniedziałku do piątku można uzyskać pomoc w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Ogółem w 2020 r. w Punkcie w Starej Kamienicy udzielono 278 porad (spotkania indywidualne i grupowe). Z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego porady częściowo odbywały się w formie telefonicznej w formie teleporady.

Ponadto w wyniku długoletniej współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Szklarskiej Porębie dyżury w gabinecie w Starej Kamienicy, pełnią pracownicy poradni: psycholog, pedagog i logopeda, neurologopedia , terapeuta integracji sensorycznej. Najmłodszy mieszkańcy gminy mają zapewnioną pomoc specjalistów, bez konieczności dojeżdżania do Jeleniej Góry lub Szklarskiej Poręby. Punkt Poradni został przeniesiony z budynku Gimnazjum do budynku GOPS w Starej Kamienicy.

Ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych ponoszone są również koszty:

- z tytułu opłat sądowych, za złożenie wniosku o leczenie,
- kosztów utrzymania punktu (materiały biurowe, środki czystości itp.),
- materiały biurowe do świetlic,
- zakupiono sprzęt do terapii Biofeedbacku (fotel, oprogramowanie, rzutnik)
- szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów, nauczycieli, pedagogów szkolnych. Policji.
- wynagrodzeń członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- umowy zlecenia dla trenera zapasów, a od stycznia 2021 r. również trenera piłki nożnej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana przez Wójta Gminy Stara Kamienica zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W jej skład wchodzi osoby, które przeszły szkolenie z zakresu problematyki uzależnień. Głównym zadaniem komisji jest motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. Jeżeli osoba nie wyraża zgody, wówczas komisja kieruje wniosek do Sądu Rejonowego. Łącznie w 2020 r. skierowano do Sądu Rejonowego 4 osoby, celem zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W ramach profilaktyki uzależnień prowadzone są również zajęcia psychokorekcyjne, opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w świetlicach szkolnych w Kopańcu i Wojcieszycach. Do realizacji zadania zatrudniono na umowę zlecenie 2 osoby, posiadające odpowiednie przygotowanie zawodowe. Na zajęcia w Świetlicach zapraszany jest psycholog oraz terapeuta uzależnień.

Zadaniem świetlic było stworzenie warunków do:

- fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju dziecka,
- poszanowania podmiotowości dziecka, wysłuchania jego zdania i w miarę możliwości uwzględniania jego wniosków we wszelkich dotyczących go sprawach oraz informowania dziecka o podejmowanych wobec niego działaniach,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,
- uczenie nawiązywania więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych,
- uczenie poszanowania tradycji i ciągłości kulturowej,

- uczenie planowania i organizowania codziennych zajęć, stosownie do wieku dziecka,
- uczenie organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenie w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych,
- kształtowanie u dzieci nawyków i uczenie zachowań prozdrowotnych,
- przygotowanie dzieci do ponoszenia odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenia samodzielności w życiu,
- wyrównywanie deficytów rozwojowych dzieci.

Świetlica szkolna w Kopańcu.

W zajęciach uczestniczy średnio 12 dzieci. Opiekun świetlicy prowadzi zajęcia takie jak:

- eliminowanie agresji i konfliktów, ćwiczenie zachowań asertywnych i sposobów rozwiązywania konfliktów, ćwiczenia z wyrażaniem uczuć, ćwiczenia z dot. sytuacji nieprzyjemnych oraz sposobów radzenia sobie w takich chwilach, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, dostrzeganie w sobie pozytywnych cech, ćwiczenia z negocjacji, poszukiwanie pozytywnych sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, zajęcia relaksacyjne przy muzyce, pomoc w nauce, zabawy na świeżym powietrzu, itp. Nadzór pedagogiczny nad zajęciami pełnił Dyrektor Szkoły. Od marca 2020r. do odwołania, zajęcia zostały zawieszane.

Świetlica szkolna w Wojcieszycach.

W Wojcieszycach roku 2020 w ramach działań opiekuńczo – wychowawczych działała świetlica profilaktyczno - wychowawcza. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 2 godziny. Uczęszczali na nie uczniowie klas I – VI.

Główne cele działalności świetlicy, to:

- wsparcie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji,
- interwencja profilaktyczna wobec dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych demoralizacją, uzależnieniami, przestępczością oraz narażonych na przemoc,
- przekazywanie wiedzy o środkach uzależniających i zagrożeniach zdrowotnych wynikających z sięgania po używki,
- pomoc w nauce,
- pomoc w radzeniu sobie z emocjami,
- nauka nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów,
- rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży przy wykorzystaniu istniejącej bazy świetlicy.

Program pracy świetlicy obejmował działania skierowane na zaspokajanie specyficznych potrzeb dzieci korzystających ze świetlicy, między innymi:

- działania o charakterze profilaktycznym spójne z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- działania o charakterze opiekuńczo - wychowawczym,
- zajęcia rozwijające zainteresowania ze szczególnym uwzględnieniem zajęć plastycznych (terapia przez sztukę)
- działania promujące zdrowy tryb życia,
- działania pod hasłem „Porozmawiajmy o uczuciach”,
- rozmowy z rodzicami dzieci uczęszczających na świetlicę.

Zadania ujęte w programie świetlicy zrealizowane zostały poprzez następujące formy aktywności wychowanków i nauczycieli:

- rozpoznanie potrzeb wychowanków świetlicy,

- rozpoznanie sytuacji rodzinnej i szkolnej uczestników zajęć,
- wspólne opracowanie z wychowankami kontraktu obejmującego różne aspekty uczestniczenia w życiu świetlicy,
- organizowanie sytuacji wychowawczych pozwalających na zaspakajanie potrzeb emocjonalnych dzieci i korygowanie zaburzonych zachowań,
- gry i zabawy tematyczne służące rozwijaniu zainteresowań,
- wykonywanie prac plastycznych płaskich i przestrzennych form z wykorzystaniem rozmaitych materiałów i technik,
- zajęcia kształtujące umiejętność zgodnego współżycia w grupie,
- zajęcia profilaktyczne mające na celu:
 - informowanie o używkach (alkohol, narkotyki, tytoń) i ich niszczącym działaniu, informacje o mechanizmach uzależniania się, uczenie się odmawiania w sytuacjach nacisku i przymusu, kształtowanie umiejętności świadomego dokonywania wyboru, informowanie o formach pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin;
 - przeciwdziałanie agresji i przemocy.
- ćwiczenia służące rozwijaniu zaburzonych funkcji poznawczo-ruchowych i ułatwiające pokonywanie trudności w nauce,
 - gry, zabawy ortograficzne,
 - konkursy, rebusy, zagadki, itp.
 - zajęcia z elementami terapii logopedycznej.

Działalność sportowa

Do realizacji programów profilaktycznych w czasie pozalekcyjnych zajęć sportowych zatrudniono trenera - umowa zlecenie. Zajęcia zapaśnicze odbywają się 3 razy w tygodniu po 3 godziny. Dodatkowo w soboty dzieci biorą udział w zawodach sportowych. Na zajęciach poruszane są problemy uzależnień, pogadanki z terapeutą uzależnień. Dzieci korzystające z zajęć sportowych, osiągają wiele sukcesów w Polsce oraz Europie.

Działania profilaktyczne prowadzone są również w postaci programów profilaktycznych dla szkół z terenu gminy. W roku 2020 r. odbyły się niżej wymienione programy:

- „Jak nie zostać robotem” oraz Dylemat”.

Program spełnia założenia profilaktyki uniwersalnej. W programie szczególny nacisk położono na wzmocnienie poczucia własnej wartości, mówienia o sobie, umiejętności aktywnego słuchania i zasad dobrej komunikacji i bezpieczeństwa.

Podstawowe cele programu to:

- Edukacja w zakresie przedwczesnej inicjacji alkoholowej, zagrożeń i skutków wynikających z zażywania tego typu środka zmieniającego świadomość.
- Uświadomienie i modyfikacja w kierunku zdrowego stylu życia zagrażających postaw dotyczących używania alkoholu oraz zachowania wobec popularnych zjawisk społecznych takich jak komputer, Internet.
- Edukacja dzieci w zakresie zasad bezpiecznego posługiwania się Internetem.
- Dostarczenie uczniom wiedzy o zagrożeniach związanych z korzystaniem z sieci.
- Pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą w sieci.
- Tworzenie kodeksu bezpiecznego posługiwania się Internetem.
- Wypracowanie zasad zdrowego i bezpiecznego życia, zachęta do świadomego i aktywnego organizowania sobie czasu wolnego.

- Program „**Nie warto umierać przez narkotyki- chcę żyć zdrowo i bezpiecznie**”. Program jest prowadzony w szkołach od kilku lat. Obejmuje za każdym razem nowe roczniki. Prowadzony jest przez pracownika Monar w Jeleniej Górze. W ramach programu odbyło się 18 godzin zajęć z uczniami, radą pedagogiczną, oraz spotkanie z rodzicami. W czasie zajęć omówiono mechanizmy uzależnienia, fakty i mity dotyczące narkomanii, poruszono temat rodzaju środków odurzających i skutków ich zażywania, przeprowadzono ankietę dotyczącą zjawisk dotyczących zachowań i substancji uzależniających.

Z uwagi na zamknięcie placówek oświatowych nie udało się zrealizować wielu zaplanowanych wcześniej programów profilaktycznych obejmujących tematykę uzależnień, przemocy.

14. Wspieranie rodziny w gminie Stara Kamienica.

Stosownie do art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.*

Do zdań własnych gminy w myśl art. 176 wspomnianej na wstępie ustawy należy:

- 1) opracowanie i realizacja - gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
 - d) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - e) finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
 - f) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
 - g) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3.

Ustawa o pieczy zastępczej i wspieraniu rodziny nakłada obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. **Obowiązek ten spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują to zadanie w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi raz organizacjami społecznymi - co zostało, między innymi określone w Programie wspierania rodziny w Gminie Stara Kamienica na lata 2014-2020.**

Zgodnie z zapisami ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych gmina lub jednostka wyznaczona do realizacji zadania zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny,
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomocy w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Prowadzony jest stały i bieżący monitoring rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym przez pracownika socjalnego, asystenta rodziny, dzielnicowego. Rodziny, które wymagają pomocy specjalistycznej kierowane są do:

- Punktu Konsultacyjnego w Starej Kamienicy (psycholog, terapeuta, prawnik a od stycznia 2021 r. pedagog),
- Poradni Psychologiczno-pedagogicznej z siedzibą w Starej Kamienicy (psycholog, pedagog, logopeda, neurologopeda, terapeuta integracji sensorycznej),
- Poradni Leczenia Uzależnień MSWiA w Jeleniej Górze,
- Poradni Zdrowia Psychicznego w Jeleniej Górze,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze,
- Ośrodka Monar Jeleniej Górze.

W celu realizacji powyższych zadań Ośrodek zatrudnia asystenta rodziny. W 2020 r. asystent pracował z **17 rodzinami**. W celu zwiększenia kompetencji oraz skuteczności w działaniach w myśl art. 12 ust. 2, który mówi że: *Asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną, w szczególności poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie*, asystent brał udział w szkoleniach związanych z problematyką związaną z wykonywanymi czynnościami.

Tabela nr 12. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny

L.p.	Rodzina	Ilość rodzin	Ilość dzieci
1.	Rodzina problemowa	17	37

Z dniem 2020 roku Asystent zakończył pracę z 5 rodzinami, (z trzema z powodu wyjazdu, a z dwoma w wyniku nabycia kompetencji rodzicielskich, które pozwoliły na prawidłowe, samodzielne, funkcjonowanie rodziny). Rozpoczęto pracę z nowymi pięcioma rodzinami.

Rodziny, z którymi współpracował asystent, to rodziny z wieloma dysfunkcjami, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Dla części tych rodzin ustanowiony był nadzór kuratora sądowego z uwagi na nienależyte wykonywanie przez rodziców obowiązków wynikających z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Praca asystenta polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowania planu działania. W ramach obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową podopiecznych. W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych. W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Dla potrzeb dokonania właściwej diagnozy nawiązał współpracę z poradnią psychologiczno-

pedagogiczną, dzięki czemu mógł rozpocząć pracę z dzieckiem, ale również uczyć rodziców jak uczestniczyć w edukacji dziecka. Oprócz działań aktywizacyjnych i wsparcia dzieci asystent bardzo mocno współpracował ze służbą zdrowia.

Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodzin do podjęcia leczenia odwykowego. Tutaj ściśle współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz psychologiem, psychoterapeutą i radcą prawnym w Punkcie Konsultacyjnym. Asystent rodziny uczestniczył również w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz cyklicznych spotkaniach w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w sytuacjach gdy odbierane były dzieci z rodzin gminy Stara Kamienica. Do zadań asystenta rodziny należało również sporządzanie dokumentacji do sądu w zakresie pracy z rodzinami pod opieką kuratora sądowego. Asystent rodziny współpracował również z funkcjonariuszem policji. Część rodzin jest stale monitorowana przez dzielnicowego oraz w sytuacjach zagrożenia asystent jest zmuszony do korzystania z asysty policji.

W celu sprawnego wspierania rodzin z terenu Gminy Stara Kamienica, zgodnie z Programem wspierania rodziny były podejmowane **działania promujące i wspierające rodzinę takie jak:**

Szkoła Podstawowa w Barcinku:

- Bal Charytatywny "Z sercem dla szkoły" - luty 2020
- Dzień Babci i Dziadka w klasach 1-3 - przekazanie stworzonych przez dzieci upominków
- Dzień Życzliwości - online
- Dzień Pluszowego Misia - online
- Zorganizowanie Mikołajek dla uczniów naszej szkoły - Św. Mikołaj wraz z pomocnikami odwiedzili naszych uczniów w pięciu ustalonych wcześniej miejscach na terenie naszej gminy. Dzieci przyszły wraz z rodzicami i wśród pozytywnej i przyjaznej atmosfery odebrały prezenty mikołajkowe.
- Szkolna wigilia online - łączenie się kadry pedagogicznej z każdą klasą, wspólne śpiewanie kolęd oraz składanie sobie życzeń.
- Dzień Chłopaka, Walentynki dla 1-3 stacjonarnie, dla klas 4-6 online.

Szkoła Podstawowa w Kopańcu:

- Dzień Babci i Dziadka z udziałem rodziców i dziadków (styczeń 2020)
- Spotkanie z Policjantem (bezpieczeństwo dzieci na ulicy) luty 2020
- Udział przedszkolaków w Gminnym Konkursie Uczę się bezpiecznie żyć (marzec 2020)
- Sprzątanie Świata połączone ze Świętem Pieczzonego Ziemniaka (wrzesień 2020)
- Dzień Otwarty Przedszkola (wrzesień 2020)
- Pasowanie na Ucznia z udziałem Rodziców (październik 2020)
- imprezy on-line: Obchody Światowego Dnia Autyzmu, Obchody Dnia Osób z Zespołem Downa

Szkoła Podstawowa w Wojcieszycach

Szkoła imienia Jana Pawła II w Wojcieszycach w 2020 roku brała udział w unijnym projekcie pt. "Poprawa jakości uczenia się w szkołach w gminie Stara Kamienica", dzięki któremu wszyscy uczniowie naszej szkoły mogą brać udział w zajęciach pozalekcyjnych oraz zdobywać nowe umiejętności. Dodatkowo, dzięki udziałowi w w/w projekcie doposażono szkołę w nowoczesny sprzęt multimedialny oraz pomoce dydaktyczne służące uatrakcyjnieniu nauki.

W tym roku szkolnym została opracowana innowacja programowo-metodyczna pt. „Murowany sukces - praca Pszczoły Murarki i jej wpływ na środowisko”. Celem programu jest szerzenie wiedzy z zakresu pracy owadów zapylających oraz informacji jak wiele im zawdzięczamy, z wykorzystaniem różnorodnych technik oddziaływania, które mają zachęcać i motywować uczniów do poszerzania i zdobywania na dany temat informacji, poprzez własną pracę i zaangażowanie w projekcie. Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, nauczyciele współorganizujący proces kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi byli w ciągłym kontakcie z rodzinami uczniów oraz na bieżąco monitorowali postępy w nauce dzieci oraz wspierali rodziny w rozwiązywaniu problemów wychowawczo-edukacyjnych.

Organizowano akcje zwiększające i promujące postawy tolerancyjne, tj.: *Światowy Dzień Zespołu Downa – skarpetki nie do pary, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu,*

- uświadamiano potrzebę bezpieczeństwa w Internecie,

- motywowano do odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych,
- dzieci przedszkolne, uczniowie oraz rodzice, wraz ze społecznością lokalną, brali udział w imprezach oraz apelach tj.: Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, Dzień Przedszkolaka, Święto Pieczonego Ziemniaka, Apel z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Ślubowanie uczniów klasy I. Dzień Papieski, Obchody Święta Niepodległości, Festyn Bożonarodzeniowy połączony z mikołajkami, Powiatowy Konkurs Kolęd i Pastorałek,
- w przedszkolu zorganizowano:
 - Dzień chłopaka - składanie życzeń i wręczenie prezentów przez dziewczynki,
 - Dzień Przedszkolaka – wspólne zabawy i konkursy połączone z pasowaniem najmłodszej grupy przedszkolnej,
 - Dzień Pluszowego Misia – wspólne zabawy, rozstrzygnięcie konkursu plastycznego i wręczenie nagród,
 - Spotkanie opłatkowe z rodzicami połączone z przedstawieniem jasełkowym,
 - Wspólne tworzenie stroików świątecznych wraz z rodzicami,
 - Olimpiada przedszkolaka,
 - Dzień pizzy - wspólne robienie pizzy, degustacja,
 - Warsztaty „mydełka”,
 - Spotkanie z czworonogiem- omawianie zasad przebywania w towarzystwie psów,
 - Prowadzono całoroczny konkurs „Najzyczliwszy uczeń w szkole” oraz konkurs „Super Klasa”,
 - Systematycznie organizowano akcje społecznościowe na szkolnym Facebooku podczas czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, tak aby odciążyć psychicznie rodziców oraz dzieci, jak również umożliwić dalszą integrację naszej społeczności, m.in.
 - „Przywitajmy wiosnę razem!”,
 - akcja „Skarpetki nie do pary” - solidarni z osobami z Zespołem Downa,
 - „Ubierz się na niebiesko” - Światowy Dzień Świadomości Autyzmu,
 - „Serce dla medyka”,
 - „Zostań w domu – będzie dobrze”.
- obchodzono Wigilię klasową i spotkania klasowe,

Zespół Szkół w Starej Kamienicy

1. wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny, praca z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz interdyscyplinarna praca z rodzinami niewydolnymi wychowawczo:

- lekcje wychowawcze,
- projektowanie i monitorowanie działań interwencyjnych podejmowanych w stosunku do uczniów np. zawieranie kontraktów,
- realizacja szkolnego programu profilaktyczno – wychowawczego,
- poradnictwo indywidualne,
- udzielanie rodzicom/opiekunom prawnym informacji o funkcjonujących organizacjach na rzecz pomocy rodzinie,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz opieki i wychowania dzieci oraz młodzieży,
- udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grupach roboczych pedagoga szkolnego jako członka Zespołu.

2. wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży:

- rozpoznawanie właściwości intelektualnych uczniów,
- postulowanie kierowania uczniów przejawiających poważne trudności dydaktyczne do poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- organizowanie i kwalifikowanie uczniów do objęcia pomocą psychologiczno – pedagogiczną,
- organizacja pomocy materialnej dla uczniów wywodzących się z rodzin pozostających w trudnej sytuacji finansowej, pomoc rodzicom w przygotowaniu odpowiednich wniosków i skompletowaniu wymaganej dokumentacji,
- poradnictwo wychowawcze,
- prowadzenie obserwacji, rozmów, wywiadów, w tym środowiskowych,
- badania ankietowe,
- organizacja zespołów samopomocowych dla uczniów,
- organizacja zajęć adaptacyjno – integracyjnych,
- opiniowanie spraw uczniów, w tym dotkniętych przemocą domową i opracowywanie wniosków do Sądu Rodzinnego, wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”,
- współpraca z instytucjami zewnętrznymi.

3. wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą, jako profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia:

- gazetki tematyczne,
- promowanie zdrowego stylu życia – udział uczniów w zajęciach SKS, ruchowych,
- edukacja prozdrowotna - zajęcia edukacyjne.

4. wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinom:

- Bank dobrych praktyk,
- rady pedagogiczne szkoleniowe,
- współpraca z Publiczną Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Szklarskiej Porębie.

15. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Rok 2021 będzie kontynuacją realizacji dotychczas podejmowanych działań, a także inicjowane będą nowe sposoby rozwiązywania problemów społecznych.

Będziemy starali się podejmować długofalowe działania na rzecz rodziny poprzez trafną diagnozę, skuteczną i efektywną pomoc oraz trwałe usamodzielnienie osób stale korzystających z pomocy.

Zdiagnozowane potrzeby:

1. Zabezpieczenie środków na ponoszenie odpłatności za pobyt w placówkach całodobowej opieki- domach pomocy społecznej.

W realizowanych przez Ośrodek zadaniach będzie wzrastać liczba osób umieszczanych w placówkach całodobowej opieki – domach pomocy społecznej oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych. Pobyt w ZOL nie obciąża budżetu gminy, gdyż finansowany jest ze środków umieszczanego (70%) oraz NFZ. Obecnie jest coraz trudniej uzyskać miejsce w ZOL-u. Niektóre placówki nie przyjmują pacjentów z dochodem netto poniżej 1000 zł. Z kolei na placówki dla osób z zaburzeniami psychicznymi z roku na rok mają zakontraktowanych coraz mniej miejsc, przez co czas oczekiwania wydłuża się do 2 -4 lat. **Pobyt w domach pomocy finansowany jest ze środków umieszczanego (70%) a pozostałą kwotę, do ogłoszonego przez starostę kosztu utrzymania, dopłaca rodzina (w ramach alimentacji) oraz gmina.** Do placówek całodobowej opieki kierowane są osoby, którym rodzina nie jest w stanie zapewnić opieki oraz gmina nie może zapewnić usług opiekuńczych. W sytuacjach gdy podopieczny wymaga całodobowej opieki kierowany jest do domu pomocy społecznej. Jest to zadanie obowiązkowe gminy. Z każdym rokiem wzrastają koszty utrzymania mieszkańca z uwagi na dokonywaną raz w roku zmianę kosztu utrzymania. Wzrastają potrzeby w tym zakresie, szczególnie dotyczy to osób z zaburzeniami psychicznymi.

2. Zabezpieczenie środków na zatrudnienie osoby do usług opiekuńczych.

W ostatnich latach wzrasta liczba osób, które wymagają pomocy w postaci świadczenia usług opiekuńczych. Odbiorcą usług są osoby starsze, chore i niepełnosprawne, biologicznie samotne lub pozostające w rodzinach, które nie mogą zapewnić opieki najbliższej osobie.

W roku 2020 Ośrodek zatrudniał na umowę zlecenie łącznie 5 osób. Niestety coraz częściej mamy problem z pozyskaniem do pracy osób na umowę zlecenie. Dlatego zasadnym wydaje się rozważenie w najbliższych latach środków na zatrudnienie osoby na umowę o pracę.

3. Zabezpieczenie środków na ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Wprowadzona w 2011 roku ustawa o pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania i pobytu dziecka w jednej z kilku form pieczy zastępczej. Dzieci umieszczane są w pieczy w wyniku różnych (najczęściej losowych) sytuacji życiowych rodziców biologicznych lub też podjęcia przez instytucje wspierające rodzinę decyzji o odbiorze dzieci z rodziny z uwagi na nienależyte wypełniania przez rodziców funkcji opiekuńczo-wychowawczych czy też zagrożenia zdrowia i życia. Wysokość ponoszonych przez gminę kosztów została określona w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wynosi w pierwszym roku 10% w drugim 30% w trzecim i kolejnych 50%. Koszty te mają tendencję wzrostową.

4. Zabezpieczenie środków na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W ostatnich latach stale wzrasta liczba osób, którym została założona niebieska karta. Przekłada się to na ilość pracy przede wszystkim dla pracowników socjalnych (przeprowadzenie wywiadu u ofiary, sprawców, diagnoza, karty planu pracy, monitoring rodziny, kontrola zachowania sprawcy, tworzenie dokumentacji związanej z pracą zespołu). Zespół podejmował działania mające na celu integrowanie i koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym budowanie współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w Starej Kamienicy.

Zespół dostrzega potrzebę dalszego doształcania, szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowania adekwatnych interwencji i dalszych pomocowych oddziaływań wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc w rodzinie. Ponadto istnieje konieczność rozszerzenia składu zespołu interdyscyplinarnego o pozostałych pracowników socjalnych oraz pedagogów ze szkół w Barcinku, Kopańcu oraz Wojcieszycach.

5. Utworzenie na terenie gminy Stara Kamienica ośrodka wsparcia zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej.

6. Utworzenie i prowadzenie na terenie gminy mieszkania chronionego.

7. Zabezpieczenie środków finansowych (zasiłki celowe, okresowe) na pomoc osobom , które utraciły pracę w wyniku pandemii.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Starej Kamienicy

.....Agnieszka Jezierska.....
podpis osoby zatwierdzającej

Wydatki na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku:

Zadania	Wydatki
Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu państwa	649476,75
Zadania własne gminy	938778,80
Zadania zlecone	7417507,29
RAZEM:	9005762,84

Szczegółowe zestawienie wydatków w GOPS za 2020 rok.

Forma pomocy	Wydatki
Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu państwa	
Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe), w tym:	196390,97
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	16004,22
Zasiłki stałe:	191532,12
Dożywianie, w tym:	
-środki własne	71266,50
-dotacja	100375
Wsparcie rodziny- dof. zatrudnienia asystenta rodziny	1700
Utrzymanie Ośrodka, w tym:	
-środki własne	387801,50
-dotacja	118834,44
Wspieraj Seniora	13546,31
Zadania własne gminy	
Zasiłki celowe (celowe specjalne)	50277,23
Dodatki mieszkaniowe	13046,25
Domy Pomocy Społecznej	63207,02
Usługi opiekuńcze	22990,39
Wsparcie rodziny	135989,98
Profilaktyka uzależnień i przemocy	87502,15
Zadania zlecone gminie	
Świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny	2196999,30
Świadczenia wychowawcze	4983036,90
Stypendia szkolne w tym:	
- środki własne	8713,82
-dotacja	32320
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	25971,29
Dodatki energetyczne	0
Zasiłki z tytułu klęsk żywiołowych	10000
Dobry Start 300+	179180

